

La cèlebre actriu britànica arrelada a França Charlotte Rampling publica, a poc de fer els 70 anys, 'Qui je suis', un llibre en quès descobreix aspectes íntims de la seua vida, com ara el brutal impacte del suïcidi de la seua germana. Un text escrit amb alè poètic amb el suport de l'escriptor i editor Christophe Bataille.

Autobiografia íntima de Charlotte Rampling

Reportatge de Xavier Aliaga

“**E**m diuen Tessa Rampling. Charlotte és el meu segon nom però ell em va escollir. Tessa va esdevenir Charlotte. Des que vaig nàixer, he conegut aquesta barreja lleugerament tèrbola del que ve, va, el que fa mal, el que es pot aprofitar. Llàgrimes i rialles es barregen, les tanquem. A casa dels Rampling, el cor és un cofre. Portat per generacions, el secret de la família es converteix en una llegenda. No sabem sinó callar”. Aquest fragment de *Qui je suis* (Grasset, 2015) títol ambivalent –afirmatiu i interrogatiu– de l'autobiografia de Charlotte Rampling acabada de publicar a França, resumeix una mica, en fons i forma, l'esperit del llibre, una mena d'exorcisme dels fantasmes familiars de la cèlebre actriu britànica, un viatge a una infantesa i una joventut interessants, però també amb moments devastadors, com ara el suïcidi a 23 anys de la seua germana Sarah.

Aquesta no és una biografia a l'ús. Escrita amb una escriptura amb voluntat literària, amb el suport de l'editor i escriptor Christophe Bataille, que ha filtrat una dècada de converses, *Qui je suis* tracta de respondre a través de l'escriptura a preguntes ben íntimes sorgides arran dels records i les impressions. Els punyents i els joiosos. En una clau molt personal que barreja anècdotes i relats referents als episodis més sorollosos de la seua existència, com ara la relació a tres que mantingué a principis dels 70 amb el seu primer marit, Bryan Southcombe, i un model. O la seua participació en

un dels films més polèmics d'aquella època, *Porter de nit* (1974), de Liliana Cavani, la història d'una morbosa i molt pertorbadora relació entre un oficial nazi i la seua antiga víctima d'un camp de concentració. Un títol emblemàtic que la va llançar mundialment però que en ocasions amaga una frondosa filmografia que s'estén des del seu debut el 1964 fins a l'any 2010, amb una darrera etapa de treballs amb els directors francesos del moment, com ara Laurent Cantet i François Ozon i fins i tot d'incursions a Hollywood. La més francesa de les actrius britàniques arplegà el premi Cèsar d'Honor a la seua trajectòria, l'any 2001.

Qui je suis, tanmateix, no és el relat detallat d'aquesta llarga carrera, les relacions amb els companys de repartiment o amb els directors. De sucoses o banals xafarderies. És, més aviat, una excursió a les zones íntimes de la memòria d'una dona fascinant, una actriu d'una bellesa estranya, freda per a alguns, però increïblement subjugant, amb un do per enamorar l'objectiu de les càmeres cinematogràfiques i fotogràfiques. Tot just, un dels atractius del llibre és la publicació d'un grapat de fotografies del seu arxiu familiar, incloent-hi la deliciosa fotografia de portada, feta quan només tenia 17 anys, amb un somriure desarmant, capaç de rendir un exèrcit d'ogres. Una imatge que va captivar i enamorar l'editor quan Rampling la hi va mostrar.

Un recorregut, el del llibre, que arrenca a una infantesa condicionada pel treball de son pare,

Charlotte Rampling, en una imatge recent. A dalt, en petit, la portada del llibre.

Godfrey Rampley, coronel de l'exercit britànic i medallista olímpic a Berlín 1936. Amb només 8 anys, Charlotte Rampling s'instal·la amb la seua família a França, a Fontainebleau. D'aquesta etapa, l'actriu, nascuda a Sturmer, comtat d'Essex, el 5 de febrer del 1946, recorda com aprenia francès escoltant i cantant les cançons de Luis Mariano, cantant melòdic i ídol de masses gal dels anys 50. "Cantàvem Luis Mariano a la nostra manera. Era tan francès!", relata l'actriu.

Es tracta, també, d'un llibre de moments, d'imatges capturades amb un exquisit sentit de la narració, com ara quan parla de sa mare a través d'una escena que li recorda les novel·les de Scott Fitzgerald: "El gran ball de la primavera va a començar. Tot és de setí, de seda perfumada. Un fotògraf fixà aquell instant. No fou somniant

Fitzgerald. Si hi ha un envers del paradís existeix també un paradís. Sí, aquell món va existir. Aquell llarg vehicle davant un porxo d'un altre temps no és d'un altre temps: és la joventut de la meua mare", diu a la pàgina 34. Hi ha uns altres fragments evocatius de la seua joventut, com ara quan comenta una fotografia bastant naïf d'una joveneta i florida Charlotte asseguda en una caravana. Bella i etèria, "filla de la malenconia i el riure", una imatge de "peus nus dins un paradís de flors negres i blanques i gracioses". Un d'aquells retrats que fan sobrereres les paraules.

"Your sister is dead"

Juntament amb aquesta joia ambigua, feta també de recança, hi ha els textos referits a la seua germana Sarah i el seu suïcidi, de gran intensitat emocional. "Sarah era una veritable nina: rostre de porcellana pàl·lida. Grans ulls que s'interroguen sobre el futur. Cabells rossos que la mare pentinava i allisava fins a l'infinit (...) Tinc el record de la bellesa barrejada amb aquestes paraules: Charlotte, has de tenir cura de la teva germana (...) Una veritable novel·la anglesa, amb una nena pàl·lida que tus a la nit, a la seua habitació. Cap als tres anys, Sarah fou operada de la seua malaltia, però ella romangué fràgil tota la seua vida, com una flor que no estava feta per a aquest món".

No ho estava. El passatge més íntim del llibre, sense dubte, és quan relata el moment que s'assabenta de la seua mort. El pare, que obre una porteta del jardí, s'acosta a ella i li diu, amb una veu forta: "Your sister is dead. Go and see your mother". La teua germana és morta. Vés a veure ta mare. Una mare que "durant uns llargs anys, restà inconsolable. Tot se'n va anar amb Sarah", confessa Rampling, que, en un altre moment, diu tenir la sensació d'haver perdut alhora la seua germana i sa mare. Aquest episodi luctuós fou blindat per la família, envoltat d'una tela de silenci impermeable a l'entorn de les raons de la mort. L'actriu, que viu en aquella època, a finals dels 60, una etapa de plenitud professional i personal ("uns anys increïbles, en què em sentia invencible, pensava canviar el món a través de l'amor", deia Rampling), trigà tres anys a conèixer la veritat: Sarah es va donar mort després d'haver donat a llum, prematurament, un bebè.

A l'actriu, aquell fet la va marcar, forma part d'allò que és. Potser en la complexitat i densitat de la seua biografia, en l'exploració de les zones obscures, es pot rastrejar una mica això. Però el lector no ho trobarà al llibre. Com tampoc la seua intensa vida sentimental. Fa poc, coincidint amb el llançament de l'autobiografia, va morir el seu actual company, l'empresari Jean-Noel Tassez, conseller de polítics com ara François Mitterrand o Nicolas Sarkozy. La dona liberal que escandalitzà el món en diverses ocasions, donà suport al polític conservador l'any 2007. Aquesta, clar, és una altra història. ●